

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Środowiska (47.)
w dniu 24 lutego 2017 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Stanowisko komisji w sprawie ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (ZSEE).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Zdzisław Pupa)

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Otwieram czterdzieste siódme posiedzenie Komisji Środowiska.

W dzisiejszym porządku jest punkt: stanowisko komisji w sprawie ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Szanowni Państwo, komisja odbyła swoje posiedzenie w dniu 10 stycznia 2017 r. Posiedzenie komisji dotyczyło oceny funkcjonowania ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym po nowelizacji ustawy, która obowiązuje od dnia 1 stycznia 2016 r. To posiedzenie komisji odbyło się na prośbę wielu stron zainteresowanych tematem zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Wpływały prośby, aby takie spotkanie odbyć i aby w jakiś sposób przeprowadzić analizę funkcjonowania tej ustawy, i takowe posiedzenie komisji się odbyło. W tym spotkaniu uczestniczyło wiele osób zainteresowanych. Byli m.in. przedstawiciele związku „Cyfrowa Polska”, takich podmiotów, jak Związek Pracodawców Branży Elektroodpadów i Opakowań „Elektro-Odzysk”, Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego, i wiele, wiele innych osób i podmiotów zainteresowanych właśnie sprawą gospodarowania zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym. Dyskusja była dosyć długa i owocna. I w trakcie tej dyskusji padło wiele uwag i propozycji dotyczących, można powiedzieć, usprawnienia funkcjonowania ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Wobec tego komisja postanowiła przygotować informację czy stanowisko skierowane do Ministerstwa Środowiska, aby zwrócić uwagę na problemy, które były na tym posiedzeniu omawiane.

Głos zabrał też m.in. podsekretarz stanu, pan minister Sławomir Mazurek, zabrała głos również pani naczelniczka wydziału w Departamencie Innowacji Agnieszka Boniewicz. Przedstawiciele przedsiębiorców wskazywali liczne braki legislacyjne w omawianej ustawie, utrudniające rzetelne gospodarowanie zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, a także wady ustawy umożliwiające rozwój szarej strefy. Skutkowało to, według zebranych, ogromnymi stratami dla budżetu i użytkowników tego sprzętu. Przedstawiciel ministra środowiska stwierdził, że w chwili obecnej możliwe jest zajęcie się tylko tymi problemami, które są na bieżąco sygnalizowane przez przedsiębiorców

i użytkowników sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska. Dodał, że więcej informacji na temat funkcjonowania systemu gospodarki zużytym sprzętem minister środowiska będzie posiadał po otrzymaniu od głównego inspektora ochrony środowiska raportu, który powinien być przygotowany na dzień 30 lipca 2017 r. Potwierdził też, że Ministerstwo Środowiska i Ministerstwo Rozwoju mają na uwadze potrzebę nowelizacji omawianej ustawy.

Szanowni Państwo, z uwagi na to, że ta dyskusja, jak już mówiłem, się odbyła, że padło wiele propozycji, wiele uwag zostało też zanotowanych przez nasz sekretariat i spisanych w protokole, czego owocem jest propozycja stanowiska Komisji Środowiska w sprawie ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym... Nie chciałbym, abyśmy dzisiaj, na tym posiedzeniu senackiej Komisji Środowiska przyjmowali stanowisko, ale chciałbym, żeby w tym momencie rozpoczęła się dyskusja, która doprowadzi do przyjęcia takiego stanowiska na którymś z kolejnych posiedzeń albo na jednym z posiedzeń komisji, krótkim posiedzeniu Komisji Środowiska, stanowiska mającego na celu właśnie zainteresowanie Ministerstwa Środowiska problemami środowiska, które gospodaruje zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, ale również wyjście naprzeciw oczekiwaniom społecznym. Dlatego każdy z państwa otrzymał stanowisko Komisji Środowiska, przygotowane przez sekretariat komisji, z panią Elżbietą Lenard na czele.

W tym momencie otwieram dyskusję na ten temat.

Wiem, że do pana senatora Ryszki docierały uwagi na ten temat. Jeżelibyś mógł coś powiedzieć, kilka słów na ten temat, to proszę bardzo.

Senator Czesław Ryszka:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Na początek zwrócę tylko uwagę na taki drobiazg stylistyczny. Mianowicie proponowałbym, aby zmienić trochę to zdanie w drugim akapicie. Byłoby tak: „Ustawa, mimo słusznych założeń, nie wyeliminowała wzrastającej skali «szarej strefy» w gospodarowaniu zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, nie rozwiązała także – żeby tam było jednak orzeczenie – problemów z odpowiedzialnością za wprowadzanie na rynek przetworzonego ZSEE – no, chyba to powtórzmy – oraz problemów związanych z odbiorem zużytego sprzętu”. Chociaż to powtórzone słowo

„problemów” trochę mi tam nie pasuje, to nie wiem, jakie inne słowo dać zamiast „problemów”. Czyli „oraz problemów związanych z odbiorem”...

(*Senator Alicja Zając*: „I z odbiorem zużytego”...)

(*Głos z sali*: „I z odbiorem”.)

No może tak. Dobrze.

Jeśli chodzi o uwagi, to zwrócono mi uwagę przed chwilą – dzwonił taki drobny przedsiębiorca, nie jakiś koncern – że właśnie wycofujemy się z bezpłatnego odbioru tego zużytego sprzętu. Tymczasem to jest bardzo ważne, żeby ten bezpłatny odbiór był tutaj mocno podkreślony. Dalej...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

No, to będziemy... Ja mówię teraz tylko o kwestiach wątpliwych, a jeśli chodzi o to, jak to wpisać, to otrzymamy konkretne...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak, tak, otrzymamy jakieś ustosunkowanie się do tego tekstu tych firm.

Ale z tego stanowiska wynika, że nadal koncerny mają pierwszeństwo w odbieraniu tego zużytego sprzętu. I ci drobni przedsiębiorcy, którzy już, że tak powiem, i mają znakomite urządzenia itd., i kredyty wzięli, mogą zostać zupełnie wyeliminowani, zwłaszcza że ten monitoring ma służyć tym wielkim koncernom, które będą wiedziały, gdzie i ile tego zużytego sprzętu jest kierowane. To są nieraz bardzo poufne dane tych różnych małych firm. A ten monitoring, to, że będą musiały, że tak powiem, te wszystkie dane ujawniać... No, te koncerny to wszystko przejmą i mogą ich całkowicie wyeliminować z rynku. A jak mówię, te małe firmy ponoszą właśnie ogromne koszty. No, na razie otrzymałem właśnie takie uwagi.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję panu senatorowi za uwagi.

Pani senator Zając, a później kolega senator Jerzy Wcisła.

Senator Alicja Zając:

Dziękuję bardzo.

Ja w tym trzecim akapicie, w tych kosteczkach, w tych podpunktach... W piątej kosteczce byłoby tak: „Doprecyzowania zasad dotyczących ponownego wprowadzenia na rynek zużytego sprzętu oraz zgodności z krajowymi i unijnymi aktami prawnymi. Producenci sprzętu wprowadzonego”... itd. Bo tę „ochronę środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego”, co proponuję skreślić, mieliśmy wyżej, a pod spodem mamy słowa „odpowiedzialni za spełnienie norm bezpieczeństwa oraz norm środowiskowych oferowanych produktów”. Wydaje mi się, że to wystarczy. Ten podpunkt jest bardzo rozbudowany. Czyli proponuję po słowach „ZSEE”, po tym przecinku skreślić drugą linijkę, początek trzeciej i zostawić „oraz zgodności z krajowymi i unijnymi aktami prawnymi”, no bo to jest ważne, że chodzi o doprecyzowanie zasad zgodnie z prawem. A w drugiej części byłoby: „Producenci sprzętu wprowadzanego w ramach ponownego użycia powinni uzyskiwać wiedzę o dokonywanych procesach, a doko-

nujący procesu powinni być odpowiedzialni za spełnienie norm bezpieczeństwa oraz norm środowiskowych oferowanych produktów”.

I teraz strona 2. Mamy tutaj drugie zdanie: „Jak wynika z przeprowadzonej dyskusji, przemysł oświetleniowy w wyniku takiej interpretacji nie będzie miał możliwości”... itd. I dalej: „obowiązku zbiórki określonych w art. 113 ustawy o”... Tutaj „zsee” jest napisane małymi literami, ale skoro wcześniej było napisane wielkimi, to tutaj trzeba dać „ZSEE”, napisać to wielkimi literami. I tu bym dała kropkę, dlatego że to jest potwornie długie zdanie. I dalej, po kropce i z wielkiej litery, byłoby tak: „Wprowadzający (producenci) będą karani opłatami produktowymi (karami administracyjnymi)”... I tu w obecnej wersji jest napisane tak: „za niewykonanie poziomów zbiórki”. A dalej jest napisane, że oni nie mogą wykonać tego poziomu zbiórki, ponieważ brak wystarczającej masy zużytych lamp na rynku. Więc może zrobić tak: „Wprowadzający (producenci) będą karani opłatami produktowymi”... Albo obciążeni czy obłożeni. No bo kara to jest za jakąś winę, prawda? A oni nie ponoszą winy, bo po prostu tej masy na rynku nie ma. Więc tu bym proponowała jakoś to zmienić. Z powodu braku możliwości wykonania poziomów zbiórki... No, to zdanie musimy doprecyzować jakoś inaczej. Czyli: „Wprowadzający (producenci) będą karani”... „Będą obciążeni opłatami”, może „obciążeni”, zamiast „karani”. Czyli dalej: „obciążeni opłatami produktowymi (karami administracyjnymi) – tu już jest prawidłowa forma prawna – za niewykonanie poziomów zbiórki z powodu braku na rynku wystarczającej masy zużytych lamp”.

No, to na razie tyle moich uwag. Dziękuję.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję.

Pan senator Jerzy Wcisła.

Senator Jerzy Wcisła:

Panie Przewodniczący, ja powiem o swojej jednej uwadze, którą otrzymałem od związku pracodawców branży elektroodpadów, ale ją doprecyzuję pisemnie, dobrze? Związek zwrócił uwagę na to, że brakuje standardu przetwarzania tych odpadów, które wiążą się ze strumieniem ciepłym działającym na zasadzie wymiany temperatury lamp urządzeń zwierających ekrany. I takie standardy ułatwiłyby m.in. wydawanie zezwoleń urzędem administracji publicznej. To jest pierwsza uwaga.

Druga jest taka, że należałoby wprowadzić takie narzędzia, które by umożliwiały wprowadzenie audytów zewnętrznych dla zakładów przetwarzania odpadów.

I trzecia, o której już mówił senator Ryszka, dotyczy właśnie zasad bezpłatnego odbioru zużytego sprzętu. Bo tutaj jest takie jakby suponowanie, że to jest takie trochę uciekanie od tych kosztów przez producentów.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję.

Rozumiem, że pan senator złoży to na piśmie, tak?

(*Senator Jerzy Wcisła*: Tak.)

To do sekretariatu. Dobrze.

Czy są inne uwagi kogoś z senatorów, państwa senatorów?

Senator Alicja Zając:

To znaczy ja jeszcze bym proponowała... Bo my na końcu zwracamy się do ministra z prośbą o ponowne rozważenie zagadnienia klasyfikacji opraw oświetleniowych – czyli to jest to, o czym mówiłam wcześniej – i materiałów barwnych do drukarek. Może byśmy to na tej stronie 2 po tym akapicie trzecim, skoro my tu cały czas mówimy „Komisja Środowiska”, „komisja uznaje”... Może najpierw dajmy to zdanie: „Komisja zwraca się do Ministra Środowiska z prośbą o ponowne rozważenie zagadnienia klasyfikacji opraw”... Czyli najpierw byłoby ostatnie zdanie, a dopiero później opowiedzielibyśmy o tym, w czym jest problem. Dziękuję.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Szanowni Państwo, nie ma więcej głosów i uwag w dyskusji.

Wobec tego mam taką propozycję, żebyśmy do przyszłego posiedzenia Senatu albo przez cały przyszły tydzień przygotowali jeszcze uwagi, zapoznali się z nimi. Bo i na pewno do komisji senackiej, i być może do biur senatorskich członków komisji, do państwa będą spływały informacje, co należałoby uwzględnić w tym naszym stanowisku. Wobec tego prosiłbym o takie uwagi, które należałoby przekazać pani sekretarz, pani Elżbiecie. Myślę, że później zaproponuję spotkanie prezydium komisji, aby

podjąć dyskusję na temat przygotowanego już stanowiska, które mamy w tym momencie, i żeby nawet być może poprosić naszego literata, senatora Ryszkę, aby nadał ostateczny szlif...

(Senator Czesław Ryszka: Tu nie jest potrzebny literat.)

Ale zawsze jest potrzebne takie spojrzenie z boku na to, tak żeby to stanowisko było takie wyważone, celne i właściwe i aby zaskutkowało tym, że ministerstwo zareaguje w sposób pozytywny na problemy, które płyną do Komisji Środowiska ze strony zainteresowanych osób.

(Głos z sali: Czy mogę, Panie Przewodniczący?)

Tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę?

(Głos z sali: Drugiego mamy posiedzenie Senatu, czyli całego tygodnia nie mamy.)

Ale przyjedziemy na posiedzenie Senatu, w czasie posiedzenia Senatu to złożycie i wtedy...

(Senator Alicja Zając: Rano mamy posiedzenie komisji, o 8.30, tak?)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Myślę, że jak do drugiego, trzeciego to złożymy, to będzie to na czas. Później w pewnym momencie zbierze się prezydium, opracuje się pewne rzeczy, jeszcze się zgłosi uwagi. Pani Elżbieta spojrz na to, Czesław spojrz na to i przygotujemy stanowisko, które zaproponujemy szanownej komisji.

Dziękuję serdecznie za przyjęcie, za spotkanie.

Myślę, że to przyjmowanie stanowiska też będzie w takiej atmosferze, że odbędzie się to bardzo szybko, krótko i sprawnie i że nie będziemy nadużywać czasu państwa senatorów. Dziękuję.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 16)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii